

Prof. Dr. K. Nevzat Tarhan
Psikiyatrist

08/07/2025

ÖZEL

Konu: Tıbbi Kenevir Üretimi Yasası

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sayın Prof. Dr. Numan Kurtulmuş'a arz.

Dr. Beskerim ar,

Ek-1'de basından elde ettiğim bilgilere göre Kenevir Yasası kanunlaşmak için **Yüce Meclisimizin** gündemine gelmek üzeredir.

Kenevir üretiminin endüstriyel olarak avantajları bilinmektedir. Ancak klinik uygulamalar için düşürülmüş dozlarda ve formüllerde yüksek riskleri de bilinmektedir.

- 1- Esrar "madde bağımlısı" hastaların **ilk tercih maddesi** olarak sıklıkla kullanılmaktadır. Bu hastalar bağımlılık alanında çalışan klinisyenlerin zor yönettikleri hastalar olmaktadır.
- 2- Polikliniklerde ve acillerde en çok şiddet çıkaran hastalar bu grup hastalardır. "Sağlıkta şiddeti" bu yasa artırma potansiyeli taşımaktadır.
- 3- **Aile içi şiddet ve aile kurumunun** tahrip olmasında, doğurganlık ve evlenme hızının düşmesinde bu grup madde kullanma sıklığı ile nedensellik bağı mevcuttur.
- 4- Toplumda suç işleyen ve suça karışan olguların istatistikleri göre %50'den fazlası karışık madde kullanan hastalardır.
- 5- Denetimli Serbestlik Sistemi tarafından en çok kontrol edilebilen olgulardır. Bu yasanın çıkması ile Denetimli Serbestlik Sisteminin eli zayıflayacaktır.
- 6- **İçişleri Bakanlığınca yürütülen "Arz önleme"** çalışması büyük ölçüde sekteye uğrayacağını düşünüyorum.
- 7- Bağımlılık ile mücadelede birincil, ikincil ve üçüncü koruma olarak bilinen "**Talep azaltma**" çalışmaları daha önemli iken, bu uygulama tıbbi esrar adı altında bile olsa "**talep patlamasına**" neden olacaktır.
- 8- Risk altındaki gençlerin ve ailelerin ellerine "**zaten yasal**" dedirtecek yeni bir problem yumağı verilmektedir. Adalet Bakanlığınca yürütülen "**Denetimli Serbestlik**" çalışmaları işleyemez hale gelecektir. Çünkü hastalar "idrarda THC (Esrar) pozitif çıkarsa tutuklanırım" korkusu ile kullanmaktan kaçınmaktadırlar.

Altunizade Mah. Üniversite Sok. No: 14, TR-34662 Üsküdar / İstanbul / Türkiye
Tel.: +90 216 400 22 22 E-posta: nevzat.tarhan@uskudar.edu.tr Web: www.nevzattarhan.com

NP
İSTANBUL
HASTANESİ

Prof. Dr. K. Nevzat Tarhan
Psikiyatrist

ÖZEL

- 9- Bu konuyu en son yasalastıran Almanya “**zaten kontrol edemiyoruz hiç olmazsa kontrollü kullanın yaparız diyerek**” devlet acziyetini itiraf etmiştir. Türkiyemizi zora sokacak bu süreçte akademik literatür ışığında toplumsal etki ve bağımlılık salgını ile ilgili endişelerimizi EK-2’de görebilirsiniz.
- 10- “**CBD oil**” ilaç olabilir. Onkolojik ağrı tedavisinde ve Nöroloji uzmanlarınca yaygın kullanım alanı vardır. Epilepsi gibi MS gibi nörolojik tablolarda önerilmektedir. Kanser ağrıları ve çocukluk epilepsisi için kullanımı tıpkı Opium yani Morfin gibi var olan ve önerilen mevzuat eşliğinde EK-3’de ayrıntılı bilgiye uygun kullanılabilir. Uluslararası akademik literatür, tıbbi kenevir yasallaştırmasının karmaşık bir konu olduğunu ve hem faydaları hem de önemli riskleri bulunduğunu göstermektedir. Tıpkı Morfin benzeri ilaçların ithal edildiği gibi bu da aynı yöntemle temin edilebilir. 1000 tane hastanın tedavisi düşünmek yerindedir. **Ancak yola çıktığımızda verdiğimiz “küresel bağımlılık epidemisinin” Türkiye’ye sıçraması, sosyopsikolojik hasar, kültürel çözülme ve değer aşınmasını göz ardı etmek “tarihi bir hata” olacaktır.**
- 11- **Sağlık ve Sosyal alanda maliyetler:** EK-2’de ayrıntıları görüldüğü gibi, **yasallaşma sonucu yapılan çalışmalarda “Madde kullanım bozukluklarında genelde %25, BM’ye göre %33 artış, Kronik evsizlikte %35 artış, Tutuklama oranlarında %13 artış”** görüldüğü literatür de bildirilmiştir. Bu maliyetlerin göz önüne alınması gerekmektedir. (EK-2)

Sonuç olarak;

- a) Tasarımın henüz yasalaşmamış olması, kapsamlı bir değerlendirme ve ek önlemler için fırsat sunmaktadır. Toplumun sağlığı ve geleceği açısından, bilimsel kanıtlara dayalı kademeli ve sıkı denetimli bir yaklaşım benimsenmelidir. Aksi takdirde, kısa vadeli ekonomik kazanımlar karşılığında, uzun vadeli toplumsal maliyetler ödeme riski bulunmaktadır. **Bir faydası olan dokuz zararı olan maddeler ilaç değil zehirdir. Esrar zayıflatılmış olsa da Morfin gibi değerlendirilmelidir.**
- b) Bunun için yerli tıbbi kenevir üretimine ilaç şeklinde Tıbbi Kenevir üretimi eklenerek, “kapitalist bir kazanç şehveti hırsı ile hareket edenlerin” oyununa gelerek “**hazcılığın kutsallaştırılmasına**” hizmet edilmesi “**Kötünün Normalleştirilmesi**” sürecine TBMM’imizin sebebiyet vermemesi konusunda hassasiyetimi belirtmek isterim. **ABD ve Kanada gibi sokaklarımızın esrar kokmasını istemiyorsak tekrar** düşünmeliyiz.
- c) **13 Eylül 2024 tarihli ve 32661 sayılı yönetmelikle kenevir endüstriyel amaçlı üretilebilmektedir.** İlaç halinde üretimi ve bu konudaki rasyonel olmayan rekabet beklentisi aileye ve sosyal hayata etkisi ciddi bir “**kullanımın normalleşmesi yönünde**

Altunizade Mah. Üniversite Sok. No: 14, TR-34662 Üsküdar / İstanbul / Türkiye
Tel.: +90 216 400 22 22 E-posta: nevzat.tarhan@uskudar.edu.tr Web: www.nevzattarhan.com

Prof. Dr. K. Nevzat Tarhan
Psikiyatrist

ÖZEL

algı değişikliğine” sebep olacaktır. Anne babaların çocuklarına karşı bütün dirençleri kırılacaktır. Bu büyük vebaldir.

d) Yüce Meclisimizin denetleyicilik fonksiyonuna katkı sağlaması için bu dilekçemi basın ile de paylaşıyorum.

En derin ve kalbi saygılarımla.

Prof. Dr. Nevzat TARHAN
Psikiyatrist

EK- 1: Türkiye'de tıbbi kenevirin yasal düzenlemesiyle ilgili yasa teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) sunulmuş ve 3 Temmuz 2025 tarihinde TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu kabul yansımaları (1 sayfa)

EK-2: Türkiye'de Tıbbi Kenevir Yasal Düzenlemesi hakkında Akademik Literatür Işığında Toplumsal kaynakları ile Etkiler ve Endişeler (9 sayfa)

EK-3: Tıbbi kullanımınız sınırlı alanları ve dozları hakkında ayrıntı (1 sayfa)

EK-4: Kitap iki adet “Bağımlılık, Sanal veya Gerçek”, “Toplum Psikolojisi ve Empati, Sosyal Şizofreniden Toplumsal Empatiye”

Altunizade Mah. Üniversite Sok. No: 14, TR-34662 Üsküdar / İstanbul / Türkiye
Tel.: +90 216 400 22 22 E-posta: nevzat.tarhan@uskudar.edu.tr Web: www.nevzattarhan.com

EK- 1: Türkiye'de tıbbi kenevirin yasal düzenlemesiyle ilgili yasa teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) sunulmuş ve 3 Temmuz 2025 tarihinde TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu kabul yansımaları

Yasa Teklifinin İçeriği

"Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" başlıklı bu düzenleme, tıbbi kenevirin üretimi, işlenmesi, ruhsatlandırılması ve satışıyla ilgili kapsamlı hükümler içermektedir. Teklife göre:

- **Eczanelerde Reçeteli Satış:** Tıbbi kenevir ve kenevirden elde edilen tıbbi ürünler, sağlık destek ürünleri ve kişisel bakım ürünleri sadece eczanelerde, hekim reçetesiyle satılabilecektir.
- **Denetim ve Takip:** Üretimden satışa kadar tüm süreçler Tarım ve Orman Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı'nın denetiminde olacak ve ürünler elektronik takip sistemi (İlaç Takip Sistemi - İTS) üzerinden izlenecektir.
- **Yönetmeliklerle Belirlenecek Detaylar:** Tıbbi kenevirin hangi hastalıkların tedavisinde kullanılacağı gibi detaylar, Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenecektir.

Yasa Teklifinin Tam Metni: Kanun teklifi, TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'nda kabul edilmiş olup, yasalaşması için TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesi ve oylanması gerekmektedir. Genel Kurul'da kabul edilmesi halinde, Cumhurbaşkanı'nın onayına sunulacak ve Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girecektir.

Ek 2: Türkiye'de Tıbbi Kenevir Yasal Düzenlemesi hakkında Akademik Literatür Işığında Toplumsal Etkiler ve Endişeler

3 Temmuz 2025 tarihinde TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'nda kabul edilen "Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" henüz yasalaşmamış olmasına rağmen önemli toplumsal tartışmalar yaratmaktadır.[1][2]. Bu düzenleme ile kenevirden elde edilen tıbbi ürün, sağlık ve destek ürünleri ile kişisel bakım ürünlerinin ****sadece eczanelerde satışı**** yasal hale gelecektir.[3].

Akademik Araştırmaların Ortaya Koyduğu Ana Endişe Alanları

1. Tıbbi Kenevir Kullanım Bozukluğu Riski: %25 Bağımlılık Oranı Uluslararası akademik çalışmalar, tıbbi kenevir konusunda en önemli endişenin **“bağımlılık riski”** olduğunu göstermektedir. On farklı çalışmayı kapsayan meta-analiz sonuçlarına göre, tıbbi amaçla kenevir kullanan kişilerin **“%25'inde cannabis kullanım bozukluğu”** gelişmektedir.[4]. Bu oran, rekreasyonel kullanıcılardaki %22-30 oranı ile neredeyse aynıdır.[5][6].

Özellikle endişe verici olan bulgular şunlardır: Kronik ağrı tedavisi için kenevir kullanan hastalar daha yüksek bağımlılık riski taşımaktadır.[4] Anksiyete ve Depresyon tedavisi için kullananlar en yüksek risk grubunu oluşturmaktadır.[7] **Birleşmiş Milletler raporlarına göre, günlük tıbbi kenevir kullanımında bağımlılık riski “üçte bire” kadar çıkabilmektedir.**[5][8]

2. Toplumsal Normalleşme ve Gençler Üzerindeki Etkiler

Tıbbi kenevirin yasal çerçeveye alınması, **“toplumsal normalleşme”** sürecini hızlandırmaktadır. Akademik araştırmalar bu konuda kritik bulgular ortaya koymaktadır.

“Gençlerde Risk Algısının Azalması”

Cannabis ile ilgili **“risk algısı”** ile kullanım arasında güçlü negatif korelasyon bulunmaktadır.[9][10] Tıbbi kullanımın yasal olması, gençlerde **“güvenli”** algısı yaratmaktadır.[11][12]

California'da yapılan çalışmalar, gençlerin keneviri sigara ve alkole göre ****%50 daha az zararlı**** algıladığını göstermektedir.[10] Türkiye'mizde yeni bir huzur kutsallaştırıcı **“Kaliforniya sendromu”** oluşturma riski de dikkate değerdir.

“Tedavi ve Önleme Programlarının Zorlaşması”

Tıbbi faydaları vurgulayan mesajlar, **“zararlı etkiler”** hakkındaki önleme çabalarıyla çelişmektedir.[11][12] Gençler arasında kenevir kullanımının **“normal”** olarak algılanması artmaktadır.[13][14]

3. Uygulama ve Denetim Sorunları

RAND Corporation'ın kapsamlı analizi, cannabis politikalarında en büyük sorunun uygulama aşamasında yaşandığını göstermektedir.[15][16]:** Formal politika ile uygulama arasında büyük farklar bulunmaktadır. Yerel otoriteler, polis birimleri ve mahkemeler politikaları farklı şekillerde uygulamaktadır Mali ve insan kaynağı kısıtları etkili denetimi engellemektedir. Türkiye'de mevcut kenevir üretimi bile (19 ilde sınırlı) olmasına rağmen denetim zorluklarıyla karşılaşmaktadır.[17][18]

4. Sağlık Sistemi Üzerindeki Yük

Uluslararası deneyimler sağlık sistemi üzerinde çeşitli etkileri göstermektedir:

Pozitif Etkiler:Kronik ağrı, kas spazmi, kemoterapiye bağlı bulantı ve dirençli epilepside küçük-orta düzeyde faydalar[19][20] Çoğunlukla yan etkiler hafif-orta düzeyde (baş dönmesi, ağız kuruluğu, uyuklama) [21][22]

Negatif Etkiler Acil servis başvurularında artış, özellikle istenmeyen yüksek doz THC alımında [20][23] Çocuklarda kazara zehirlenme vakalarında artış.[11] Sağlık personelinin “yetersiz eğitimi” ve izlem protokollerinin eksikliği.[24]

5. Ekonomik Faydalar vs Sosyal Maliyetle

Federal Reserve Bank of Kansas City'nin kapsamlı analizi, cannabis yasallaştırmasının “karma sonuçlar” doğurduğunu göstermektedir.[25]:

Ekonomik Faydalar: Kişi başı gelirdede %3 artış Konut fiyatlarında %6 artış.

Sosyal Maliyetler: Madde kullanım bozukluklarında %17 artış Kronik evsizlikte %35 artış. Tutuklama oranlarında %13 artış

6. Toplumsal Adalet ve Eşitsizlikler

Araştırmalar, cannabis yasallaştırmasının mevcut eşitsizlikleri çözmediğini, bazı durumlarda artırdığını göstermektedir.[26]: Azınlık topluluklar üzerinde orantısız etkiler devam etmektedir. İş alanında ayrımcılık sürmektedir (**cannabis testi pozitifliği nedeniyle işten çıkarılma**) Ekonomik faydalar çoğunlukla dezavantajlı toplulukları atlayarak geçmektedir

Türkiye İçin Spesifik Endişeler nelerdir?

1. Mevcut Bağımlılık alanında Sağlık Altyapısının Yetersizliği

Türkiye'de temel ilaçlara erişim sorunu varken, tıbbi kenevir gibi kontrollü maddelerin denetimi için yeterli altyapı bulunmamaktadır.[27]. AKP Grup Başkanvekili Leyla Şahin Usta'nın "rekabet gücü artırma" gerekçesi, mevcut sağlık sistemi sorunları göz önüne alındığında öncelik sorunu yaratmaktadır.[1][28].

2. Sosyal ve Kültürel Bağlam İş insanı Murat Ülker'in ifade ettiği gibi, "Türkiye'nin sosyo-kültürel yapısı ve gençlik profili" dikkate alınmalıdır.[29]. **Cannabis'in domuz ve tavşan gibi hızlı üreme özelliği göz önüne alındığında, kontrol dışına çıkma riski yüksektir.**

3. Hukuki ve İdari Hazırlık Eksikliği

Yasanın hızlıgeçiş süreci, yeterli hukuki altyapı ve idari hazırlık yapılmadığına işaret etmektedir. Uluslararası örnekler, başarılı cannabis politikalarının yıllarca süren hazırlık gerektirdiğini göstermektedir.[15][16].

Öneriler ve Önlemler

Akademik literatürün ışığında, yasanın potansiyel zararlarını minimize etmek için şu önlemler kritik önem taşımaktadır:

1. Sıkı Denetim ve İzleme Sistemi, Elektronik takip sisteminin etkin uygulanması [2] Eczacı eğitimi ve sürekli mesleki gelişim programları Özel Hasta izlem protokolleri ve yan etki raporlama sistemleri

2. Gençlik Koruma Önlemleri Kapsamlı önleme programları ve eğitim kampanyaları [30][31] Sosyal medya denetimi ve zararlı içerik kontrolü [32] Risk algısını artıran bilimsel temelli bilgilendirme [12]

3. Araştırma ve Veri Toplama, Uzun dönemli etki çalışmaları, Bağımlılık riski değerlendirmesi, Toplumsal etki analizi.

4. Kademeli Uygulama Pilot uygulama ile başlama, Morfin türevlerine uygulanan politikaların uygulanması Sınırlı endikasyonlar ile başlamak ve sonuçların değerlendirilmesi sonrası genişletme

Sonuç: Uluslararası akademik literatür, tıbbi kenevir yasallaştırmasının karmaşık bir konu olduğunu ve hem faydaları hem de önemli riskleri bulunduğunu göstermektedir. %25 bağımlılık riski, gençlerde normalleşme etkisi, uygulama zorlukları ve sosyal maliyetler göz önüne alındığında, Türkiye'nin bu konuda son derece dikkatli olması gerekmektedir.

Yasanın henüz yasalaşmamış olması, kapsamlı bir değerlendirme ve ek önlemler için fırsat sunmaktadır. Toplumun sağlığı ve geleceği açısından, bilimsel kanıtlara dayalı kademeli ve sıkı denetimli bir yaklaşım benimsenmelidir. Aksi takdirde, kısa vadeli ekonomik kazanımlar karşılığında uzun vadeli toplumsal maliyetler ödeme riski bulunmaktadır.

Kaynaklar

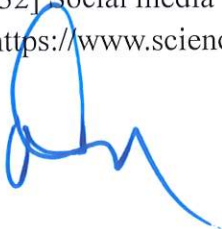
[1] Eczanelerde kenevir satışı yasallaşiyor: Yeni dönemin kapısı ... - GZT

<https://www.gzt.com/jurnalist/eczanelerde-kenevir-satisi-yasallasiyor-yeni-donemin-kapisi-aralaniyor-3798553>

- [2] Sağlıkla İlgili Kanun Teklifi TBMM Komisyonunda Kabul Edildi
<https://www.haberler.com/politika/saglikla-ilgili-kanun-teklifi-tbmm-komisyonunda-kabul-edildi-18815091-haberi/>
- [3] Sağlık alanında köklü değişiklikler içeren kanun teklifi Komisyonunda ...
<https://medimagazin.com.tr/guncel/saglik-alaninda-koklu-degisiklikler-iceren-kanun-teklifi-komisyonunda-kabul-edildi-116891>
- [4] Cannabis use disorders: an unappreciated risk of medical use for ...
<https://www.connections.edu.au/opinion/cannabis-use-disorders-unappreciated-risk-medical-use-chronic-conditions>
- [5] Cannabis based medicines and cannabis dependence
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8278552/>
- [6] Understanding Your Risk for Cannabis Use Disorder - CDC
<https://www.cdc.gov/cannabis/health-effects/cannabis-use-disorder.html>
- [7] Medical marijuana may trigger substance abuse - Harvard Gazette
<https://news.harvard.edu/gazette/story/2022/03/medical-marijuana-may-trigger-substance-abuse/>
- [8] Concerns Over Medical Cannabis in the Addiction Sector
<https://www.castlecraig.co.uk/addiction-resources/medical-cannabis-addiction/>
- [9] The Potential Impact of Cannabis Legalization on the Development ...
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC5735001/>
- [10] Perceptions of Social Norms and Exposure to Pro-Marijuana ...
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC5268762/>
- [11] Implications of Marijuana Legalization for Adolescent Substance Use
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC4308295/>
- [12] Attitudes to Cannabis Use and Public Prevention Information Among ...
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9261461/>
- [13] Cannabis normalization and stigma: Contemporary practices of ...
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1748895811415345>
- [14] Identity Formation, Marijuana and “The Self”: A Study of Cannabis ...
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3847659/>
- [15] Cannabis Policy, Implementation and Outcomes - RAND
https://www.rand.org/pubs/monograph_reports/MR1805.html
- [16] [PDF] Cannabis Policy, Implementation and Outcomes - RAND Corporation
https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/monograph_reports/2005/MR1805.pdf

- [17] Türkiye'de Kenevirin İlaçlarda Kullanımı ve Tıbbi Amaçlı Kenevir ...
<https://turkishlawblog.com/insights/detail/turkiyede-kenevirin-ilaclarda-kullanimi-ve-tibbi-amacli-kenevir-yetistiriciligi>
- [18] [PDF] kenevir ekimi ve kontrolü hakkında yönetmelik
https://www.tarimorman.gov.tr/Belgeler/Mevzuat/Yonetmelikler/kenevirekimi_ve_kontroluha_kkında_yonetmelik.pdf
- [19] Balancing risks and benefits of cannabis use: umbrella review of ...
<https://www.bmj.com/content/382/bmj-2022-072348>
- [20] Cannabis, cannabinoids and health: a review of evidence on risks ...
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39299947/>
- [21] Adverse effects of medical cannabinoids: a systematic review - PMC
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC2413308/>
- [22] A primer on medicinal cannabis safety and potential adverse effects
<https://www1.racgp.org.au/ajgp/2021/june/a-primer-on-medicinal-cannabis-safety-and-potentia>
- [23] Understanding youth and young adult cannabis use in Canada post ...
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/38886804/>
- [24] Challenges for Clinical Cannabis and Cannabinoid Research in the ...
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8783595/>
- [25] [PDF] Economic Benefits and Social Costs of Legalizing Recreational ...
<https://www.kansascityfed.org/Research%20Working%20Papers/documents/9825/rwp23-10browncohenfelix.pdf>
- [26] How Cannabis Policy Influences Social and Health Equity - NCBI
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/books/NBK609489/>
- [27] AKP SAĞLIK YASASININ İÇİNE KENEVİRİ NASIL GİZLEDİ - YouTube
https://www.youtube.com/watch?v=CNQw8PWN_HE
- [28] AKP'nin tıbbi kenevir teklifi nasıl hayata geçecek? - BBC News Türkçe
<https://www.bbc.com/turkce/articles/cgrx2kxd94lo>
- [29] Murat Ülker'den TBMM'ye çağrı: Kenevir yasasına hayır - Habertürk
<https://www.haberturk.com/murat-ulkerden-tbmm-ye-cagri-kenevir-yasasına-hayir-3803124>
- [30] Primary Prevention of Cannabis Use: A Systematic Review ... - PLOS
<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371%2Fjournal.pone.0053187>
- [31] [PDF] Preventing Marijuana Use Among Youth | SAMHSA Library
<https://library.samhsa.gov/sites/default/files/pep21-06-01-001.pdf>
- [32] Social media use, cannabis attitudes, and cannabis use among ...
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2211335525001652>

[33] Türkiye'de tıbbi kenevir üretim ve satış süreci nasıl işleyecek?
<https://www.evrensel.net/haber/559136/turkiyede-tibbi-kenevir-uretim-ve-satis-sureci-nasil-isleyecek>

[34] Türkiye to expand cannabis use to pharmaceutical sector - MMJDaily
<https://www.mmjdaily.com/article/9746761/turkiye-to-expand-cannabis-use-to-pharmaceutical-sector/>

[35] [PDF] Adım Adım Kenevir ve Türevleri
https://www.narkotik.pol.tr/kurumlar/narkotik.pol.tr/TUB%C4%B0M/Ulusal%20Yay%C4%B1nlar/Adim_Adim_Kenevir_ve_Turevleri.pdf

[36] Kenevirten yapılan tıbbi, sağlık, destek ve kişisel bakım ürünleri ...
<https://bianet.org/haber/kenevirten-yapilan-tibbi-saglik-destek-ve-kisisel-bakim-urunleri-eczanelerde-satilabilecek-308811>

[37] Organ bağışı dijitalleşiyor, kenevir eczaneye giriyor - Diken
<https://www.diken.com.tr/teklif-komisyon-dan-gecti-organ-bagisi-dijitallesiyor-kenevir-eczaneye-giriyor/>

[38] [PDF] Kannabis, tıbbi kullanımı ve ilişkili politikaların topluma yansımaları
<https://jag.journalagent.com/kpd/pdfs/KPD-46547-REVIEW-ALDEMIR.pdf>

[39] Türkiye to expand cannabis use to pharmaceutical sector - YouTube
<https://www.youtube.com/watch?v=UPQ4IdT1JOA>

[40] Sağlıkta yeni dönem başlıyor: Detaylar belli oldu işte torba kanun ...
<https://www.yenisafak.com/gundem/saglikta-yeni-donem-basliyor-detaylar-belli-oldu-iste-torba-kanun-teklifinde-yer-alan-maddeler-4721544>

[41] İlaç Etkin Maddesi İçin Kenevir Yetiştiriciliği Konusunda Yönetmelik ...
<https://www.mondaq.com/turkey/cannabis-hemp/1530362/%C4%B0la%C3%A7-etkin-maddesi-i%C3%A7in-kenevir-yeti%C5%9Ftiricili%C4%9Fi-konusunda-y%C3%B6netmelik-yay%C4%B1mland%C4%B1>

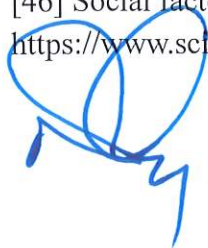
[42] Sağlık alanına yönelik düzenlemeler içeren kanun teklifi ...
<https://www.aa.com.tr/tr/saglik/saglik-alanina-yonelik-duzenlemeler-iceren-kanun-teklifi-komisyon-dan-kabul-edildi/3620981>

[43] Tıbbi esrar - Vikipedi https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C4%B1bbi_esrar

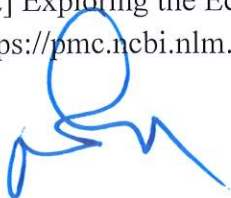
[44] Aylin Yaman | TBMM Sağlık Komisyonuna gelen yeni kanun teklifi ...
<https://www.instagram.com/reel/DLnBTw4i73x/>

[45] Effects of legalized cannabis - Wikipedia
https://en.wikipedia.org/wiki/Effects_of_legalized_cannabis

[46] Social factors in marijuana use for medical and recreational purposes
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1525505016306187>

- [47] High societies: International experiences of cannabis liberalisation
<https://www.smf.co.uk/publications/high-societies-cannabis-laws/>
- [48] Cannabis, cannabinoids and health: a review of evidence on risks ...
<https://researchportal.bath.ac.uk/en/publications/cannabis-cannabinoids-and-health-a-review-of-evidence-on-risks-an>
- [49] Health, safety, and socioeconomic impacts of cannabis liberalization ...
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10616541/>
- [50] Risks and Benefits of Legalized Cannabis | Johns Hopkins
<https://publichealth.jhu.edu/2023/risks-and-benefits-of-legalized-cannabis>
- [51] Medical cannabis: From research breakthroughs to shifting public ...
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S221342202400074X>
- [52] UCLA Researchers Study Societal Impacts of Marijuana
<https://www.uclahealth.org/news/article/ucla-researchers-study-societal-impacts-of-marijuana>
- [53] The Effect of State Marijuana Legalizations: 2021 Update <https://www.cato.org/policy-analysis/effect-state-marijuana-legalizations-2021-update>
- [54] Risks and Benefits of Cannabis and Cannabinoids in Psychiatry
<https://psychiatryonline.org/doi/10.1176/appi.ajp.2021.21030320>
- [55] Impact of the introduction of medical cannabis in the UK on risk ...
<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/20503245231168392>
- [56] Impact of recreational marijuana legalization on crime: Evidence ...
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0047235220302361>
- [57] Cannabis: health and social responses | www.euda.europa.eu
https://www.euda.europa.eu/publications/mini-guides/cannabis-health-and-social-responses_en
- [58] Has cannabis use among youth increased after changes in its legal ...
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6960330/>
- [59] [PDF] Crime and the Legalization of Recreational Marijuana
<https://docs.iza.org/dp10522.pdf>
- [60] Did Recreational Marijuana Legalization Increase Crime in the Long ...
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4705032
- [61] Systematic Review and Meta-Analysis: Medical and Recreational ...
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0890856724001412>
- [62] Exploring the Ecological Association Between Crime and Medical ...
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3364319/>

- [63] Recreational cannabis legalization alters associations among ...
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0306460322003185>
- [64] Qualitative Research on Cannabis Use Among Youth - Sage Journals
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/00220426221139420>
- [65] Cannabis and the Violent Crime Surge - PMC
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9462911/>
- [66] Legalizing Youth-Friendly Cannabis Edibles and Adolescent ...
<https://jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2832970>
- [67] Did recreational marijuana legalization increase crime in the long run?
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S014481882500002X>
- [68] The prevalence of cannabis use disorders in people who use ...
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0376871624001844>
- [69] Estimating the Effect of Legalizing Marijuana on Crime Rates in ...
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/00220426221134107>
- [70] Exploring Youths' Cannabis Health Literacy Post Legalization
<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/07435584221118380>
- [71] Changes in cannabis attitudes and perceptions in the five years ...
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0955395925000817>
- [72] The challenges facing people prescribed cannabis in the UK
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0955395923002670>
- [73] Current state of cannabis use, policies, and research across sixteen ...
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9490942/>
- [74] Cannabis and Teens - CDC <https://www.cdc.gov/cannabis/health-effects/cannabis-and-teens.html>
- [75] From subcultural to mainstream? The evolving meaning of cannabis ...
<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/09687637.2023.2299368>
- [76] A Research Agenda to Inform Cannabis Regulation: How Science ...
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0149291823001121>
- [77] Reconceptualizing cannabis use risks in the context of health and ...
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0955395924001592>
- [78] Cultural, Social and Psychological Factors of the Conservative ...
<https://www.mdpi.com/2071-1050/14/17/10993>

Ek-3 Tıbbi kullanımınız sınırlı alanları ve dozları hakkında ayrıntı

Kannabis endüstrisi, “kannabisin esrar olmadığını” belirtmek için büyük çabalar harcamaktadır. Endüstriyel kannabis, düşük $\Delta 9$ -THC içeriği ve yüksek kannabidiol (CBD) içeriği ile karakterize edilmektedir. Avrupa ülkelerinin çoğunda mevcut kannabis yetiştirme yasal üst sınırı %0.2 $\Delta 9$ -THC’dir.

$\Delta 9$ -THC = CBN’nin CBD’ye oranı 1’den küçük ise, kannabis bitkisinin bir lif tipi olduğu, oran 1’den büyük ise, ilaç/madde tipi olduğu kabul edilir. Dronabinol, kansere bağlı bulantı ve kusmada ve AIDS’e bağlı ortaya çıkan aşırı kilo kaybında iştah artışı sağlamak üzere, nabilon ise kansere bağlı bulantı ve kusmada kullanılmaktadır.

CBD oral solüsyonu (Epidiolex®), ağır çocukluk çağı epilepsileri Dravet sendromu ve Lennox-Gastaut sendromunda FDA onayı almıştır.

Birleşik Krallık, Kanada ve birçok Avrupa ülkesinde onayı olan, THC ve CBD birleşimli oral sprey formundaki nabixsimol ise MS’e bağlı spastisite ve nöropatik ağrı ile ileri dönem kanser hastalarında ağrı tedavisinde kullanılmaktadır ancak FDA onayı yoktur

CBD yağlı ilaç olabilir. Onkolojik ağrı tedavisinde ve Nöroloji uzmanlarınca yaygın kullanım alanı var. Onkolojik ağrılar, epilepsi gibi. MS gibi nörolojik tablolarda öneriliyor.

